

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dajati naj se izdajo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 8 krons temeljna pristojbina ter od vsake pošt-vrste po 30 vrn. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 krons, za pol leta 4 krons, za štiri leta 2 krons, katere naj se pošlje: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

V parlamentarnih počitnicah.

Koncem seje državnega zbora dne 10. t. m. je voščil ministrski predsednik vsem poslancem — vesele počitnice.

Počitnice in odmore so imeli poslanci tudi pretečena leta, celo več počitnic nego delavnega časa. A velika je razlika med dosedanjimi in letošnjimi počitnicami. V usodnih zadnjih treh letih parlamentarnega delovanja so si poedine skupine izsilile z obstrukcijo počitnice. Poslanci niso počivali od dela, da si zberejo novih močij za novo delo, temveč bilo je to vojno premirje, da se oddahnejo od besnečega boja ter si nabrusijo novo orožje.

Redki so bili med politiki optimisti, ki so se upali na izboljšanje zdvižanih razmer. Med takimi vztrajajočimi sta bila posebno ministrski predsednik dr. Körber ter češki minister Rezek. Z zadovoljstvom lahko danes gledata na izpolnjene nade.

Državni zbor je deloval primeroma dolgo in uspešno, brez prehude strasti. Za sabo ima lepo kopico rešenih pereh vprašanj, deloma v zadovoljstvo državljanov, v posebno zadovoljstvo pa še — vlade.

Delovalo se je z nezasišano hlastjo, kakor da se vse stranke res kesajo zaradi zamujenega dela. Posebno po Vel. noči se je delalo v parlamentu liki s stroji. Med rešenimi zakoni jih je več trajne, zgodovinske veljave, tako pristojbinska novela, državna žganjarina, vinska klavzula, železnica čez Turo in Karavanke do Trsta, deveturni delavnik za premoganje, vodne stavbe, prememba obrtnega reda, 18 železnice nižje vrste itd. Celó v zadnji seji je sklenila zbornica skoraj brez debate celo vrsto zakonskih načrtov.

Statim politikom se zdi ta naglica celo sumljiva in nezdrava. Najstarejši češki politik baron Rieger se je izrazil: „Da se ni cela tri leta delalo, je bilo zelo nezdravo; če pa se sedaj zakoni hitro rešijo v treh dneh, ki so sicer potrebovali tri leta, je to istotako nezdravo.“

Vsaka nepristranska sodba mora vendar pripoznati ministrskemu predsedniku dr. Körberju izvanredno diplomatično taktiko, s katero se mu je posrečilo spraviti razjarjene duhove k skupnemu delu. Zdi se nam, da ga vidimo med borečimi se skupinami liki krotitelja v zverinjaku. Dasi se zaveda, da bi ga lahko vsak na pačni korak, vsako strašljivo gibanje stalo življenje, obdrži skrajno hladno kri. In tako ponašanje imponuje celo krvočno zverini.

Res je sicer, da so pomagale pri tem dr. Körberju največ njegove gladke frize in vedno polne roke najraznovrstnejših obljub. Vendar ni misliti, da bi smatral vse vprek za tako naivne in pozabljive, da bi mu tudi pozneje ne bilo treba izpolniti katere danih obljub, ako se sploh ne miali še pravočasno izmuzniti mož besedi.

Pri vsej svoji jeguljasti politiki pa bi se tudi to pot ne bilo vladi posrečilo doseči parlamentarnim potom vsega tega, kar je dosegla v zadnjem zasedanju vsaj zase, ako bi ne imela na svoji strani nekaj tako močnih skupin, kakor sta n. pr. mladočeški klub in konzervativni posestniki. Posebno prvi so žrtvovali vladi vse

svoje predprave. Bodočnost bo pokazala, ali se poznajo na višjih mestih takozvano hvaležnost.

Jugoslovanski poslanci niso v pretečenem zasedanju glede vzajemnosti in discipline dajali posebno lepega zgleda. Po trmi nekaterih — pravzaprav le ednega moža — ni prišlo v začetku do skupnega kluba slovenskih in hrvaških poslancev kakršen klub bi bil nepreračunljive vrednosti za naš fizični in duševni ugled na zunaj. Še več! Iz prvotnih dveh klubov izločiti se je moralo zopet par slovenskih in arbskih poslancev, tako, da smo imeli pred počitnicami kar tri klube in ednega divjaka brez ugleda in moči.

Naši poslanci že valed tega ne uživajo tistega vsestranskega zaupanja in priznanja, kakršno je brezpogojno potreba vsakemu mandatu, dasi radi pripoznamo, da večina njih ni direktno zakrivila nesloge, temveč so bili morda le premehki — najdejo se še doma ljudje, ki na shodih ljudstvo namenoma podpihujejo v dvomnih grajah. To ni lepo, to tudi ni rodoljubno, temveč prozorna sebičnost. Vsaka napaka, pa rajši jo je zakrivil poslanec, narodni voditelj, bi morala priti pred ljudsko sodbo, kjer se naj tudi brezpogojno obsodi. Toda to se naj zgodi previdno in taktčno, na pravem mestu in od poklicanih razsodnikov.

Ali pač ostanejo sedanje parlamentarne razmere tudi med počitnicami do zopetne otvoritve državnozbornskih sej nepremenjene? Najbrže se med tem časom mnogo premeni.

Zadnje zasedanje, ki je imelo res nekaj značaj gospodarskega razmotrivanja, je že pokazalo, da ne provzroča nasprotovanja med strankami in narodnostnimi skupinami toliko nacionalno in versko, koliko pač splošno vprašanje. Čemur bi se bil v Badenijevih dneh še vsak nepolitik smejal, o tem se danes govori resnobno, namreč o parlamentarnem delovanju nemških naprednjakov, mladočehov, nemško-liberalnih veleposestnikov in nekaj Poljakov.

Seveda bi se takemu zbliževanju takoj napravilo ravnotežje, združujoče vse takozvane konzervativne stranke.

Ne moremo še danes reči, ali bi bila taka spojitve pametna in koristna. Bati bi se bilo, da bi morali Slovani na kateri strani koli Nemcem na ljubo zatajevati izrecno narodno stran. Nemec tega pač napram Slovani ne bo nikdar storil, bodisi iz katere koli kategorije.

Slovenci v mešanih deželah smo vsaj prepričani, da nemška krutost ter gospodstvaželjnost ne bo nikdar kaj popustila. Končno pa bi tako združevanje ne gledé na narodnost delovalo pogumno na moralo še ne dovolj politično zrelega ljudstva. Ustvarila bi se še večja brezna med nesameznimi Slovani. Slovan borec se v vrstah Nemcev, primoran bi bil včasih obrniti sulico zoper svojega slovanskega brata v nasprotnem taboru, kar bi pomenilo našo politično smrt v Avstriji.

Ako bi res prišli kedaj taki usodni časi, kako bi še Slovani zdihovali po onih idealnih dneh, ko je desnica združevala vse Slovane. Če se tudi tačas ni bogve koliko storilo za skupne slovanske interese, vsaj ugled je uživalo slovanstvo povsod po svoji razumni vzajemnosti.

Vojaški kazenski zakonik.

Avstrija hoče veljati za moderno in napredno državo. Ne more se zanikati, da bi se ne bile razne naprave in uvedbe res premenile do nepoznanja.

Med temi preuredbami zavzema edno prvih mest tudi pravosodje — ako izvenzamemo smrtno kazen in tiskovni zakonik. Tembolj nedoumna je srednjeveška zastarelost pri vojaškem kazenskem postopanju, ki je vendar tudi del državnega pravosodja.

V armadnih notranjih zadevah se sploh čuva prestrogo starinska konzervativnost. Tako je tudi še sedaj veljavni vojaški kazenski pravdni red starina iz viteških časov cesarja Jožeta II.

So ljudje, ki bi zastavili vse, da se ta starinska naprava ne predrugači. Če se pomisli, da imajo pri tem vendar prvo besedo armadni funkcionarji, kateri so celo svoje življenje prebili pod obstoječimi razmerami, katerim se je v udeči dobi vcepilo spoštovanje in pokorščina do vsega, kar je bilo tačas v veljavi, potem nam je umevno, zakaj ne opravijo proti tej okorelosti ničesar vse zahteve v zborih in delegacijah.

Pred kakimi 40 leti je „držala“ disciplino pri vojaštvu še — palica. Tačasni odločilci vojaški organi so se istotako trdovratno držali tega tradicionalnega kaznovanja ter niso hoteli verjeti, da se bo živela vojaška disciplina brez običajnih — 25 batin na podplate ali kam drugam.

Razne interpelacije so namenjene seveda le po premembi vojaškega kazenskega postopanja, dasi je tudi sedanje disciplinarne kaznovanje istotako pomanjkljivo in — nehumano. Kaka razlika med civilnim in vojaškim sodiščem! Aktivni vojak, ki je tako nesrečen, da ima s kazenskim zakonom opraviti, ne najde nikake tolažbe. Tožitelj je ob enem tudi branitelj in — sodnik. Obramba ni pravzaprav nikakršna. Izključena je tudi javnost, ustmenost in neposrednost razprave, kar vse velja v modernem svetu za jamstvo veljavnega pravosodja.

Tudi v letošnjih delegacijah so se stavile znova zahteve po premembi vojaškega kazenskega reda. Vojni minister pl. Krieghamer je tudi letos ginjen poslušal kritiko staroveškega kaznovanja ter je priznal, da tako ne velja, temveč, da je treba razdeliti funkcije tožitelja, branitelja in preiskovalnega sodnika, da bi se morala uvesti javnost, neposredno uvaževanje dokazov, pravni leki priziva in ničnostne pritožbe. Tako bi moralo biti, a ni in še tudi najbrže kmalu ne bo.

Malopridnežev je povsod, tudi v vojske ne morejo priti zgolj angelji. Pa če se je prej in pozneje istega človeka po civilnem kazenskem postopanju sodilo humano ter so mu bili odprti vsi pravni potje obrambe in pritožbe, zakaj bi to moralo prenehati v dobi njegovega triletnega vojaškega službovanja.

Disciplina ni bila v armadi boljša ne slabša, ko se je kaznovalo še z batino, uverjeni smo pa tudi, da ne bo razmeroma drugačna, ko se vojaški kazenski zakonik — modernizira.

Še grši madež v moderni armadni upravi pa so obstoječe disciplinarne kazni, za katere

navadno niti zaslišanja ni, temveč je marsikateri vojak le žrtva prve razburjenosti svojega poveljnika, kateri ima pravico, da obsodi z eno besedo v zapor, v železje (špange) ali pa celo v — obešenje za roke. Dokler se ti „viteški“ preostanki ne odpravijo, nimamo v Avstriji obsojati rusko „knuto“.

Celjske in štajarske novice.

(Slovenci in štajarski deželni zbor.) Naši poslanci so sklenili pri svojem zaupnem posvetovanju pretečeni četrtek v Mariboru, da tudi letos ne stopijo v deželni zbor. Deželni zbor se je tedaj včeraj zopet otvoril kot izključno nemška korporacija. O abstinenci naših deželnih poslancev še povemo svoje mnenje.

(Strogo zaupno!) Kakor že omenjeno, imeli so naši deželni poslanci sestanek, o katerega sklepih pa se je reklo, da je varovati strogo molčečnost. Domači listi tudi res niso ničesar zvedeli, toda dunajski konservativni list „Vaterland“ je že drugi dan vedel, da so sklenili abstinenco ter prireditve velikega volilnega shoda za Spod. Štajar. Kdo je poročevalec iz njihove srede, ni težko uganiti.

(Imenovanja.) Gimnazijski suplent za verouk na tukajšnji nemško-slovenski gimnaziji g. Anton Cestnik je imenovan pravim gimnazijskim učiteljem ad personam.

(Osebnosti.) Davčni nadzornik gosp. dr. Ferdo Oplustil je premeščen v Ljutomer, v Celje pa pride davčni nadzornik gosp. dr. Valentin Kermavner.

(„Deutsches Haus“.) Celjski Nemci čutijo, kako se jim tla majoje. Da bi tedaj poznejšim rodovom zapustili vsaj majhen spomenik svoje sedanje slave, ko trobijo, da je Celje nemška last, krstijo bodočo skromno hišo v „Deutsches Haus“ ter jo zdrževati na javne stroške. To bo tedaj čez desetletja morda edina hiša, ki bo imela nemški značaj — ali vsaj ime. Dolgo časa so se tolažili, da umrje v Celju kateri nemški idealist ter zapusti svojo hišo v ta nepotreben namen. Ker se to ni zgodilo, začeli so z dobrim in hudim nabirati pri vseh meščanih prispevke. Pa tudi tega denarja bi se komaj v 40 letih nabrala avotica za skromno bajtico. Pritisnili so na mestno upravo in svojo „sparkaso“, da se prepusti za malo odkupnino mestna hiša na Bismarckovem trgu za „Deutsches Haus“. Kakšna razlika med manjševinskimi in „manjvrednimi“ Slovenci in Nemci ter našim ponosnim „Narodnim domom“ in njihovo staro hišo „Deutsches Haus“!

(Porotne obravnave pri celjskem okrožnem sodišču.) Dne 10. t. m. je stal pred porotniki mizar iz Št. Petra Pavel Melanšek obdolžen, da je dne 17. februarja t. l. iz maščevanja zažgal Zupanovo poslopje v Gotovljah. Obtoženi se izgovarja, da se ne spominja ničesar, ker je bil kritično noč popolnoma pijan. Porotniki so tudi nvaževali tako duševno stanje ter obsodili Melanška samo zaradi hudodelstva, katero je zakrivil v pijanosti, na dvamesečni zapor. Dne 11. t. m. sta se zagovarjala Andrej Pežar in Filip Hrapot, oba iz Št. Petra v Sav. dolini. Prvi je 27 let star dlnar, drugi 32letni posestnik. Pežar je obdolžen, da je leta 1894 vlomil v skrinjo pri Marjeti Prešček ter odnesel tri stotake ter eden cekin. Hrapot si je potem od njega izposodil denar, dasi je vedel, da je ukraden. Pežarja so obsodili na štiriletno ječo, Hrapota pa v dvamesečni zapor. — Dne 12. t. m. je bil obsojen v petletno ječo rudar iz Trbovelj Nikolaj Kovač, ker je ubil v prepiru sodruga Jožeta Drameta iz Št. Vida pri Šmarju. — Dne 14. t. m. se je zagovarjal Alojzij Mastnak, začasni mežnar pri Novi cerkvi, kateri je v pretečenem mesecu pobil z gorjačo fanta Blaža Fazarinca iz ljubosumnosti. Slučaj je znan. Mastnak je kot zač. mežnar navadno prenočeval v mežnariji, le ko je začel sumiti, da obiskuje njegovo ženo tuj mož, ostal je kritično noč doma. Res je o polnoči nekdo trkal na okno ter klical njegovo ženo Mico. Mastnak je skočil iz postelje ter se oborožil z gorjačo, s katero je svojega tekmeca tudi pobil do smrti. Porotniki so zani. kali vprašanje uboja ter obsodili Mastnaka le po § 335 na trimesečno ječo. — Dne 14. t. m.

je bil še obsojen Franc Pajk, bivši kočar in agent iz Paneč pri Jurklostru zaradi goljufije na pet let težke ječe. — Dne 15. t. m. je bil na vrsti znani poboj v Škofji vasi, pri katerem je obležal fant Fr. Binci mrtev. Uboja je obdolžen Matevž Šepce iz Trnovelj, ter obsojen na 18 mesecev ječe. — Dne 17. t. m. imel bi se bil zagovarjati jurist g. Iv. Zabukovšek kot pisec nekega dopisa iz Šmarja. Tožitelj šmarski okrajni sodnik g. H. Wagner pa se je spomnil šele zadnji trenutek, da je krivda po treh mesecih zastarela ter je tožbo seveda umaknil.

(Razpisane učiteljske službe.) V Kostivnici pri Slatini je razpisana služba učitelja, v Olimju pri Podčetrtku pa učitelja voditelja za eno razrednico. Za obe službi je vlagati prošnje do 10. t. m.

(Strela je) užgala v noči 13. t. m. Okornov kozolec pri Škofji vasi ter je isti pogorel do tal.

(Gad je ugriznil) pri Sv. Andražu pri Veljenju dekle g. nadučitelja M. Levstika, 17letno Nežo Vihar, ko je v vinogradu plela. Zdravijo jo v celjski bolnišnici.

(Pri streljanju z možnarji) na Telovo je ponesrečil v Letušu 28letni Fr. Mešl. Grozno razmesarjenega prepeljali so v celjsko bolnišnico, kjer je pretečeni teden umrl.

(Zopet zgubljena občina.) Pri občinskih volitvah slovenske občine pri Sv. Kristofu pri Laškem so tudi Slovenci nazadovali. Po nemških poročilih, ki gotovo svoje ljudi poznajo, je v odboru 17 nemško mislečih zraven sedem Slovencev.

(V Zidanem mostu) in sicer v takozvani Šarni peči je zgorelo poslopje in hlev.

(Strela je udarila) dne 9. t. m. v šolo na Resniku pri Zrečah; k sreči ni bilo tačas nikogar v poslopju.

(Nova poštna oddajalnica) se je ustanovila pri Sv. Jerneju pri Poljčanah.

(V Plšecah) je udarila strela v ondotno graščino dne 10. t. m. trikrat zaredoma, a le enkrat tramovje užgala, kar pa je služinčad takoj pogasila. Pač pa je škoda valed gašenja precej velika.

(Požar) je upepalil dne 7. t. m. Drogovo domačijo z gospodarskim poslopjem v Ciglencah nižje Vurberga. Mali deček se je igral z žveplenkami, ki so se mu užgale. Zgorelo je vse; tudi dva konja in štiri svinje. Škode je čez 2000 glid, a zavarovan je samo za 1000 glid.

(Zaupnice g. dr. Preskerja) so sklenile nadalje sledeče občine ormoškega okraja: Vičanci, Vedranci, Šardniji, Kog, Sv. Miklavž in Hermanci. Dotične resolucije vposlale so se visokemu c. k. dež. nadsodišču v Gradcu. — Občina Vodranci imenovala je gosp. sodnika častnim občanom.

(Birna) bo prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. v Središču.

(Letina Slov. gorice) obljubuje biti prav dobra. Slovenske gorice kažejo imenitno obložene mladike kavernikov, začeli so ravno kar cveteti.

(Mariborsko porotno sodišče) je obsodilo dne 14. t. m. natakarja J. Fallerja v 5letno ječo zaradi goljufije. Faller se je vozil po Štajarskem, Hrvaškem in Ogrskem ter si povsod izposojeval bicikle, katere je potem po ceni prodajal. Najprej ga je obsodilo ogrsko sodišče v 1 in pol leta ječe, potem hrvaško sodišče v Oseku, končno pa je prišel še domov po — pet let.

(Posredovalnica za kupčijo s sadjem v Gradcu) (Obsterwertungstelle, Heinrichstrasse 47) ima ponujeno veliko množico črešenj iz Spod. Štajarja po 10 do 12 kr. kilogram. Vsak dan lahko razpošlje 100 do 500 kg. Nadalje ima iz Nemčije povpraševanje po večji množici jagod, malin in ribezla. Posredovalnica daje brezplačno naslove prodajalcev in kupcev.

Druge slovenske novice.

(V ljubljansko občinsko zvezo) je bilo vzprejetih na novo 556 stanovanj Ljubljane. Novi domovinski zakon določa, da občina ne sme odreči domovinske pravice tistemu, ki je kot polnoletni državljani najmanj 10 let bival v občini in bil pošten.

(Dobrunje pri Ljubljani.) Zdaj so dobili in zaprli požigalca, ki je zadnji čas napravil

toliko strahu v Dobrunjah pod Ljubljano z vednimi zažigi. Požigalec je 11letni pastir F. Pintar; zažigal je iz maščevanja, ker ga je pri neki hiši vgriznil pes, in ker je bil večkrat tepen od gospodarjev, pri katerih je služil. Po navadi se je ponujal ljudem, da bo on stražil poslopja; in ko ni bilo nikogar blizu, je hitro zažgal, potem pa začel klicati ljudi na pomoč.

(Kopanje starih grobov v Kranju.) Pod nadzorstvom kustosa, dunajskega historičnega muzeja so pričeli pretekli teden z izkopavanjem starih grobov v Kranju. Izkopali so že mnogo kosti in raznih bronastih in železnih nakitov.

(Strela.) V noči 12. t. m. je tresčilo v Sorici na Gorenjskem v neko hišo. Zgorela so tri poslopja, tudi nekaj živine.

(Dolenjske železnice.) Občni zbor delniškega društva „Dolenjskih železnic“ je sklenil povrniti iz lanskih dohodkov deželi Kranjski na račun garancijskih prispevkov, ki jih je dežela plačala, svoto 26476 kron.

(Pasja steklina) se po Dolenjskem še vedno širi, ter je bilo od lanske jeseni že nad 30 oseb ugriznenih od steklih pasov. Da se ta nevarna kuga še ni uničila, je iskati vzroka posebno v tem, da se ukazane varstvene naredbe od prebivalstva ne izpolnjujejo.

(Toča je pobila) po nekaterih krajih župnije Črešnjevec v Beli Krajini. Žito so pokosili.

(Realna v Idriji.) Naučno ministrstvo je pritrdilo ustanovi nižje realne v Idriji in odobrilo učni načrt v smislu dotičnih sklepov mestnega odbora, da se prvi razred že letos lahko otvori.

(Protestantje.) V Beljaku so dne 5. t. m. položili temeljni kamen novemu protestantskemu templu. Navzočih je bilo 11 pastorej.

(Uboj šolarja.) Blizu Št. Vida ob Glini na Koroškem je nek šolar napadel svojega tovariša, ga vrgel ob tla in vlačil po kamenju. Drug šolar muje stopil na prst. Napadeni deček je bil tako hudo ranjen, da je čez tri dni umrl.

(Slovensko gledališče v Trstu.) V bodočem „Narodnem domu“ v Trstu se namerava postaviti tudi primerno gledališče. V ta namen ustanove tudi najbrže posebno dramatično društvo, ki bo skrbealo za obstoj gledališča.

(Vode je zmanjkalo) prebivalcem Trsta. Vodnjaki, tudi vsigloblji, so prazni, istotako ne more vodovod preskrbljevati celega mesta z vodo.

(„Narodni dom“ v Trstu.) Dne 30. junija t. l. bode ustanovni občni zbor društva „Narodni dom“ v Trstu. Pravila so že potrjena.

(Dopolnilne volitve v tržaški občinski svet) so se vršile dne 12. t. m. v IV. volilnem razredu. Izvoljena sta dva kandidata laškega neodvisnega volilnega odbora.

(Podkupovanje pri volitvah.) V Gorici se je vršila te dni kazenska obravnava radi kupovanja glasov pri zadnji dopolnini volitvi v deželni zbor goriški. Obsojenih je bilo radi tega 12 oseb; eden je dobil štiri mesece zapora, drugi pa so dobili globe od 40 do 200 kron.

(Stavka v Podgori) na Primorskem je končana, ker so delodajalci deloma ugodili zahtevam delavcev.

(Nesreča.) Na Koritnici pri Bovcu na Gorškem so našli otroci na polju veliko kroglo, katero nek deček zažge. Krogla se razstrela z velikim gromom, ubije enega otroka, dva pa močno poškoduje. Kroglo je nekdo ukradel v trdnjavi in jo pustil na polju ležati.

(Istrski deželni zbor), ki je sklican na dan 20. t. m. se letos zopet snide v Kopru, ne v Poreču. Letos praznuje ta deželni zbor svojo štiridesetletnico; in vroča želja Italijanov je bila, da se to zgodi v Poreču. Lahki se valed tega silno jeze na slovanske poslance, češ, da so oni temu krivi. Da se vrši zasedanje v Poreču, smatrali bi to Italijani kakor veliko zadoščenje, kakor nekako potrjenje od najvišje strani vsaga, kar se je godilo zadnja leta v istrskem deželnem zboru.

Dopisi.

I
 Iz gornjeradgonskega okraja. (Wratschkove „zasluge.“) Dne 20. majnika t. l. imeli smo dopolnilne volitve v naš okrajni zastop, in sicer

sta se volila dva moža iz kmetijskih občin. Kakor znano, je naš okrajni zastop že dokaj let nekaka nemškutarska trdnjava, v katero so se valed pomanjkanja vsake organizacije našinci doslej zastopj zaganjali. A, ako nas vsa znamenja ne varajo, "vremena našim bodo se zjasnila." Za to volitev storilo se je prvič od strani slovenske kmetijske stranke vsaj nekaj in mora se reči, da se je dosegel jako povoljen uspeh, ako ravno bi bila zmaga naša, ko bi nam ne naredila smrt v zadnjem trenutku nekoliko zmešnjave, ter ko bi ne bilo nobenega figamozja.

Kandidata slov. kmetijske stranke, Janez Pelca in Jernej Košar, dobila sta po 19 glasov, a braččijanski kandidati "dobili so le po 23 glasov, kar je tem pomenljivejša, ker je nekaj naših še na volišču se dalo zapeljati po sladkih besedah nasprotnikov ter dalo glasove nasprotnikom, a nekaj naših ob drugih prilikah najbolj koražnih mož ostalo je doma "v zapečku," tako da smo zgubili mi na ta način 6 glasov, a na sprotniki pridobili s tem zmago.

Zmagali so torej zdaj še braččijanci, a nič kaj veselih obrazov nisem videl med njimi, med tem ko so naši vrli možje navdušeni zapuščali volišče s prepričanjem, da bodo pri prihodnjih volitvah plapolala zmagovita slovenska trobojnica nad njimi. S kislim obrazom napajali pa so si braččijanci po volitvi svoje žejne duše, računali, da je na svetu tudi slava orehovskega Lukovnjaka minljiva, ter se že vadili v prepevanju odhodnice:

"Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo,
nasaj nas več ne bo!"

katero hočejo po prihodnji volitvi zapeti. Občudovali so tam tudi svojega novega zastopnika "štanofskega gospoda." Čudno se nam vidi, da je prišel po Wratschkovem vplivu v okrajni zastop gospod, ki je še le nekaj mesecev v okraju, gospod, o katerem se v obče govori, da je židovskega pokolenja ter prebiva v prijetnem gradiču, a o kmetijskih težnjah, posebno našega okraja ne more imeti niti pojma. Sedaj imamo saj lep dokaz, da braččijansko geslo "kmet kmeta" ni vredno piškavega oreha, ter se prav za prav glasi "kmet nemškega gospoda, magari tudi žida." Vsak je torej našim braččijancem ljubši, samo slovenskega kmetovalca nočejo v svoji sredi, a izvrševanje gesla "kmet kmeta" najde se le na naši strani, in s tem geslom hočemo tudi zmagati!

Saj se po zadnjih dogodkih v našem okraju morajo odpreti oči tudi največjemu zaslepljencu. Pri zadnji seji okr. zastopa pokazalo se je tako prav, kako gospodarijo vsiljivi in vedno tako sladki Radgončani z denarjem, katerega nosijo naši ubogi kmetovalci s solznimi očmi v radgonsko davkarijo. G. župan radgonski v. Kodolitsch stavi je predlog, da se dá okrajnemu načelniku g. Wratschkotu nagrada 1000 K. a na prigovarjanje g. Bouvierja zvišala se je ta svota na 1500 K. reci tisoč pet sto srebrnih kron. Eden kmetijski zastopnik je temu sicer ponižno ugovarjal, a ko je prišlo do glasovanja, ni upal proti glasovati. Tako torej, slovenski kmetje, gospodarijo nemškutarji z vašim krvavo prisluženim denarjem! In vi? Vaši očetje imeli so za vsakega, kateri je hotel njih imetje razmetavati, palico. Vzemite to palico tudi vi v roke, pometajte s takimi zapravljalci v občinah skih odborih, izberite si odločne možje, pridne gospodarje, in videti hočemo, kdo se bode mogel upirati pri volitvah v okrajni zastop kmetijski sili! Radgončani in Wratschko, ki ne vedo, kako se služi v potu obraza kruh, hočejo razmetavati vaš denar. Pokažite jim, dokler ne bo prepozno, da hočejo gospodariti z okrajnim denarjem tudi iste žuljave roke, katere so ga prislužile! Vaš okrajni načelnik ima itak v zadnjem času zvišano plačo in ne stori nobenega koraka zastopj! Ali bi se ne mogel ta denar porabiti veliko boljše za vaše ceste k vinogradom, po katerih morate trpeti sebe in ubogo živino, da vam pri tem sroe krvavi? A ne! Ker želijo tako Radgončani, mora se vreči to, kar si pritrge ubogi kmetovalec od ust, orehovskemu Lukovnjaku pod noge, da on tem lažje prijetno živi.

Kake zasluge pa ima vendar ta gospod za naš okraj? Kaj ne, storil je mnogo za povzdigo živinoreje, mlekarsstva in za zboljšanje travni-

skih bikecev, ki pa nikakor niso uspevali, in je tako ravnanje celo imeniten štajarski strokovnjak g. Jelovšek javno grajal. Priredil se je sicer tudi nekaj pouk v mlekarsstvu, a kaj, ko je bil isti oddaljen od vsake vasi v takozvanem dvoru "Jakobshof," ter koristil večinoma bogati posestnici tega dvora, ko bi vendar naši kmetovalci radostno pozdravili tak pouk, ako bi se priredil v kaki vasi sredi okraja. Tudi je bil letos nek pouk v napravljanju drenaž. A ta pouk vršil se je na meji okraja, na posestvu g. Zorzinija, ter se je temu gospodu tudi povodom tega pouka eden travnik popravil. Ali bi ne bilo možno takega pouka prirediti na kakem kmetekem posestvu sredi okraja? Saj imajo tudi naši kmetje sosebno v Ščavniški dolini mnogo močvirnih travnikov. Gotovo bi bili ti posestniki veseli, ko bi tudi njim hotel kdo te travnike osušiti; a tedaj bi imel tak pouk tudi več vpliva na kmetako ljudstvo, imel bi tudi več udeležencev iz našega okraja, in naši kmetje bi bili prepričani, da hoče okr. zastop delati ne le za gospode ampak tudi za kmete. (Dalje prihodnje).

Narodno-gospodarske novice.

Sredstvo proti čebelni uši.

Čebelna uš je zajedalka, katera se pojavi včasih v taki množini, da od nje napadene čebele popolnoma onemorejo v svojem delovanju. Zlasti matice kaj rad nadleguje ta mrčes, ki ima velikost in obliko makovega zrna. Po dvajset do trideset teh živalic se včasih nahaja na matici, tako, da je ista vsa obdana od njih.

Vsa sredstva, ki so se doslej priporočala proti tej golazni, se niso obnesla; edni so svetovali tobakov dim, ki jih baje omami, valed cesar popadajo na tla in se potem lahko brž odstranijo. Ko sem bil rabil to sredstvo, popadale so preje čebele na pol mrtve na tla, predno sem mogel na razgrnjenem papirju najti kako uš. Drugi so spet menili, da je skrbno snaženje panjev, zlasti pogosto snaženje spodnje deske, na koji se razvijajo ušja jajca pod satniki, kaj uspešni pripomoček za pokončavanje uši. Pri temnem, da se zbok vednega snaženja panjev, uši niso tako alno množile, a popolnoma zatreti jih le nisem mogel. Tudi kafrin in ednake močno dišeče reči jih niso pregnale; takisto ne strdne voda, a katero sem poskropil čebele, da bi druga droga obizlala ter se tako otresla mrčesa. Slednjič sem pa le našel na sredstvo, katero sem rabil doslej z najboljšim uspehom. Nek dobri prijatelj in čebelar mi je je nasvetoval in hočem je v prid vsem čebelarjem razglasiti. To je naftalin, neka iz premogovega katrana dobljena, po kemični poti v kristalni lik pretvorjena snov močnega duha, kateri čebelam ne škoduje pač pa omami uši. Naftalin se porine na kosu papirja, (papir mora biti širok, kakor je spodnja panjeva deska) v panj in se pusti ondi približno eden dan ali eno noč. Zatem se vzame iz panja in malene vse živalice leže močno omamljene na tleh. Čez teden dni se to zopet ponovi, da se tako odpravi še zaostala zalega.

Pokončavanje zelne gosenice.

Zelne gosenice je kaj težavno uničevati. Pepel in druge kemikalije so se doslej v to svrhu bora slabo obnesle. Tudi obiranje gosenic na obširnih kapusih se ne izplačuje. Bolje je loviti kapusove beline pred jajčjo zalego, a tudi to je zelo naporno. Splošnega, lahko rabljivega in uspešnega sredstva za uničevanje gosenic potemtakem pač nimamo in težko se je torej ubraniti gosenic, kadar je zanje ugodno leto.

Nek poljedelec priporoča to-le sredstvo: Med tem ko posipanje z živinsko soljo in kajnitom ni nič pomagalo, posipalo se je na hektar zelnika 200 kg Tomasove žindre. Uspeh je bil presenetljiv; kajti že čez nekaj ur je bilo videti, kako so gosenice zapuščale zelje in veliko jih je poginilo. Drugi dan je viselo na stotine mrtvih gosenic po zelnem listju. Tri dni pozneje se je spet posipalo ravno toliko Tomasove žindre na isti kapus in zadnje gosenice so pocerkale. Zelje, ki je bilo močno objedeno, se je kmalu popravilo in pridelalo se ga je 200 meterskih stotov.

Če bi bil vpliv Tomasove žindre v resnici

lahko rabljivega, marveč tudi jako cenega pripomočka za pokončavanje gosenic. Brez dvojbe se bodo izplačali nadaljnji poskusi s Tomasovo žindro.

Politični pregled.

(Cesar v Pragi.) Dne 13. t. m. je cesar sprejel mnogoštevilne deputacije; med temi tudi ono duhovščine in češkega plemstva, deputacijo deželnega odbora, mestnega zastopa praškega, sprejet je bil zbor častnikov, deželni šolski nadzorniki, ravnatelji, profesorji, zastopniki kulturnih zavodov in drugi stanovi. Isti dan je bil cesarjev obhod po mestu, in je vladarja prebivalstvo povsod navdušeno pozdravljalo. Cesar si je ogledal več novih naprav, električno centralo, Strakovo akademijo itd., zvečer je bila v "Narodnem gledališču" slavnostna predstava. Dne 14. t. m. se je vršilo ob krasnem vremenu blagoslovljenje novega Fran Josipovega mostu, ki je veljal nad eden in pol milijona goldinarjev. Potem si je ogledal praška predmestja, povsod so društva korporacije, šolska mladina in neštevilno družega občinstva delali špalir. Ovacije so bile neopisljive. Cesar je v vseh treh predmestjih na županove pozdrave odgovarjal le v češkem jeziku. Dne 15. je bila v vežbališču sijajna vojaška parada. Praški župan dr. Srb je izročil cesarju spomenico želj mesta Prage. Tam žele med drugim, da se Praga združi s predmestji, ter da bo eden član cesarske rodbine stalno prebival v Pragi. Cesar je obljubil to uvaževati.

(O razmerju med Avstro-ogrsko in Rusijo) je prinesel nek jako ugleden ruski list razpravo, v kateri je tudi to-le mesto: Dosedanja nasprotovanja in dosedanja konkurenca med Avstrijo in Rusijo je koristila le Nemčiji, ki se je polagoma polastila vse levantinske trgovine. Avstrija je grešila, ker je bila pod vplivom Nemčije, in grešila je Rusija, ker ni zaupala Avstriji. Rusija ni imela od svojih protiaustrijskih, Avstrija pa od svojih protiruskih ukrepov ničesar, pač pa sta koristili obe Nemčiji.

(Mažari proti cesarski pesmi.) Nedavno se je vršila v Budimpešti gimnastična vaja, pri kateri je zaigrala godba tudi avstrijsko himno. Občinstvo pa je zagnalo takšen hrup, pričelo žvižgati, sikati in kričati, da se ni ališalo godbe. V ogrskem parlamentu je nek poslanec stavljal interpelacijo, zakaj se je tedaj igrala himna. Odgovorilo se jim je, da zato, ker je bil navzoč tudi član cesarske rodbine. — Mažari se torej ne čutijo več del Avstrije, katere vladar je tudi cesar, in kateremu je posvečena ista himna.

(Trozveza.) Italijanski zunanji minister Prinetti je imel te dni v laški zbornici ob priliki državnega proračuna govor, v katerem je govoril tudi o trozvezi. Sodeč po tem, kako se je izjavil, ne more biti več nikakega dvoma, da se trozveza obnovi, in z njo seveda tudi trgovske zveze.

(Nove volitve v Srbiji) v narodno skupščino se vrše meseca septembra. Tam volijo tako, da vržejo volilci mesto glasovnic v pripravljeno posodo krogljice iz kavguka. Vsaka kandidatska lista ima svojo posodo. Pričakovati je, da volilni boj ne bo posebno vroč, in da dobe veliko večino mandator radikali.

(Otvoritev španskega parlamenta) se je izvršila 13. t. m. na običajno slovesen način. Kraljica vladarica je v prisotnosti kralja otvorila zasedanje ter prečitala prestolni govor, v katerem se napoveduje več zakonskih prenosov, med temi je tudi splošna volilna pravica. Vlada hoče storiti vse, kar je zadnji čas spoznala za potrebno.

(Kitajsko) Angleški časniki so nevoljni, ker namerava Nemčija pustiti v Šanghaju svojo posadko. Angleški listi smatrajo to za nevarnost angleškemu vplivu na skrajnem vzhodu. Nekateri listi trde celo, da se zmanjša vpliv Angleške tako, da v Yaugtsa zalivu se ne bo moglo zgoditi ničesar proti volji Nemčije in Francije. Princ Čing in Lihungčang sta sprejela cesarski edikt, ki pritrjuje vsem zahtevam velevlasti. — Mirovno pogodbo podpisajo koncem tega meseca.

(Vojna v južni Afriki.) Med burškimi ženami in otroci, ki jih imajo Angleži vjete, vlada grozna beda in lakota. Valed pomanjkanja umirje

vaak dan po več žen in otrok; zadnji teden jih je umrlo en dan dvanajst. Mirovna poganjanja najbrže zopet ne bodo imela uspeha, ker je večina Burav za smrt ali popolno slobodo. Kitchener zahteva zopet 30.000 novih vojakov.

Razne stvari.

(400letnica hrvaške literature) je prazno vala te dni jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti a slavnostno sejo, v kateri je predaval akademik dr. Mil. Šrepec o modroslovcu, zgodovinarju in humanistu Marku Maruliću.

(Strašna mačeha.) Pred kratkim je bila obsojena v Rzesowu soproga ključavničarja Dziurke na pet let težke ječe, ker je tako pretepala svojega pastirka, dve in pol let starega Stanisla, da je valed tega umrl. Dziurko se je oženil pred dobrim letom a sedanjio svojo ženo, a v kratkem se je pokazalo, da ta strašno sovraži svoje štiri pastirke, katere je imel meč iz prvega zakona. Zlasti najmlajšega Stanisla je nečloveško žena bestialno pretepala a poleni in železnimi palicami; jesti mu je dala le kuhinjske odpadke in suho testo. Nekd pa je moral celo pojesti lastno svoje blato. Čestokrat ga je sunila z glavo v zid, da je deček kar nezavesten obledel. V najhujši zimi ga je vtaknila v mrzlo vodo kjer je moral ležati po eno uro. Ker se je otrok valed tega prehladil, mu je vtaknila za reče železne kladivo v nos, da bi tako radikalno pregnala nahod. Dne 13. januarja pa ga je slekla do nagega ter ga strašno pretepala, potem ga je spodila na dvorišče. Sosedje so jo prislili, da je vzela otroka zopet v sobo, a vendar je valed prehlajena in od bolečin še isti dan umrl. Sosedje so jo težili in nje trije pastirki so nastopili kot priče proti svoji nečloveški mačehi.

(Italijanska kraljica Jelena) je odredila, da vaak otrok v Italiji rojen isti dan kakor novorojena princezinja Jolanda, dobi hranilno knjižico z znatno višjo. — Povodom rojstva princezinje je italijanski kralj pomilostil 3300 kaznjencev.

(V 60 urah iz Evrope v Ameriko.) „Daily Mail“ poroča iz Petrograda skoro neverjetno vest. Ta list trdi, da so poskušali ruske vlade z nekim novim pomorskim parnikom doseglj uspeh, da prevozni novi parnik iz Evrope v Ameriko v 60 urah. Ta parnik se lahko rabi za tovarni in osební promet. Najhitrejši parniki so doslej prevozili iz Evrope v Ameriko v petih dnevih in pol.

(Hiša se senida v treh ali štirih dneh.) To je najnovejša iznajdba Edisonova. Najprej se postavi ograjda iz železa. Edison je iznašel nov cement, katerega ulije preko železnega ograjda in ta cement postane tako trd, kakor najtrdnjši kamen. V tem, ko se ta cement suši, se postavi streho. V taki hiši ni vlažnih stanovanj.

Loterijske številke.

Trst, dne 15. junija 1901: 9 83 75 48, 18.
Lino: 65, 6 36, 39, 40.

Izjava.

Obžalujem besede, s katerimi sem 25. maja t. l. učitelj Kramarja razširil. Ob enem pošiljam potom poštne nakaznice od njega zahtevanih 100 K reči: sto kron „Dijaki kuhinji“ v Celju, zato, da je on od tožbe proti meni odstopil.

Vranksko, dne 14. junija 1901.

(228) Simon Oset, posestnik.

ANTON KOLENC

trgovca v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Nasnanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilice, tisočročje, malieno štopo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in rane rožičke. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fišol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretno. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah.

Nadalje kupujem predivo, jagode, marelice, hruške, črešnje, sploh vse sveže sadje.

Svoji k svojim!

Priden fant

že malo trgovine vaju se takoj sprejme. Ali pa spreten

trgovski pomočnik

zmožen nemškega in slovenskega jezika z dobrih spričevanji. Pogoji so jako ugodni in trgovina v prav prijaznem kraju.

Več pove Josip Seme, trgovec pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah. (223) 2-2

Prva tržaška razpisiljatev na deželo

France Mirt, Trst

priporoča najboljšo p. n. slovenskega občinstvu svojo zalogo kave, riša, južnega sadja, olja, čaja, čokolade, konzerv, rib, sira, vina namazanega in suš. desert. itd.

Blago se razpisilja po železnici v količnikih od najmanj 30 kg. vsebine sestavljene in edne ali pa iz več vrst blaga kakor tudi v poštnih količnikih od 4%, kg. vsebine.

Voznine in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4%, kg. vsebine franko):

Kava.	K.
Santos I. izbran količ 4%, kg. stane	11.40
Santos II.	10.40
Java zelena	12.20
Java gold	13.58
Ceylon I.	14.24
Ceylon Per.	15.83
Kuba I.	16.15
Portorico ext.	15.20
Mokha prava arab.	16.15

Riž.

Karolina	3.80
Ostgila glava	3.40
Japanski	2.72

Olje.

v zaloziljkih a kositarjevo posodo (Schraubenverehelung)

Nizza extra zabojček 4 kg. vsebine	7.50
Genova	7.50
Alexis	7.40
Jedina	5.80

Vino (Desert)

Marsala modrek 4 lit. vsebine stane	10.—
Malaga	14.00
Lacrimas Christi	16.80
Marsala modrek	14.80
Cipro	13.20

Oranča.

Moskov v kositarjih 30—32 komadov	8.20
Moskov krvava	3.00
Limon	2.80

Milo (Spremljara)

najboljše za hitro, toaletno in fino perilo zabojček

4%, kg. vsebine

Naturali količ 4%, kg. vsebine	5.80
1/4 Lacrimas	6.70
Isbran	9.50

Častitim p. duhovnikom priporoča posebno svojo zalogo vrha kakor tudi olja in dušice za vedno luč ter si ucaja izvrstni a narobe z nemudno in natančno posredno.

Obdarjeni cepiki se po želji razpisiljajo brezplačno.

Splošnozanjem odani

(188) 10—6 France Mirt.

Kupujte le dvakrat žgani pristni

kranjski brinovec

od Franca Cvek-a, Kamnik (Kranjsko).

(194) 5—5

Hotel Tribuč v Mozirju.

Slavnemu občinstvu se usojam nasnaniti, da sem otvoril

novi gostilno hotel Tribuč

v čisto prenovljenih, jako ugodnih in prijetnih prostorih. Pri gostilni je tudi čisto nova, prostorna, vseskozi novočasno opremljena veranda. Priporočam se torej slav. občinstvu kar najtopleje in se bodem potrudil, vsakemu postreči a najboljšimi pristnimi domačimi in završkimi vini, kakor tudi vedno a svežim pivom iz priznane najboljše pivovarne. Dobivale se bodo pa tudi vedno najokusnejše tople in mrzle jedi in vse to po najnižjih cenah. Razna slavná društva, kakor učiteljska, planinska, kolesarska, pevaka, šitalnice itd. pa še posebej opozorim, da lahko v mojih dovolj prostornih sobah pripravijo svoje shode in shore, in se bodo na željo napravljali tudi skupni obedi po injemno niskih cenah. Popotniki dobijo vselej pripravna prenočišča, letoviščniki se sprejemajo tudi na dalje časa na stanovanje in hrano. Vedno bodo na razpolago tudi voz na železniko postajo na Rečici, kakor tudi v druge kraje. Prosim torej slav. občinstvo, da me blagovoli z obilnim obiskom podastiti. Mozirje, dne 16. junija 1901.

(229) 2—1

Feliks Tribuč.

Kolo

koraj novo, se zaradi po-
lezni vredno proda.
Kje, pove upravništvo
(227) tega lista

Hotel v najem.

V Ljubljani se odda zaradi rodbinskih razmer
tako pod ugodnimi pogoji

v najem

zelo lep in močno obiskovan hotel na lepem prostoru sredi mesta z velikimi prijaznimi gostilniškimi prostori, z velikim številom spalnih sob za prenočišča tujecev a novo opravo, a krasnim vitom, verando in kegljiščem. Oprava v spalnicah je vsa nova ter je stala ista a dekoracijami v hotelu 6000 gld., a sedaj se odda za 2600 gld.; ako se da le 1400 gld. na roko se za 1200 gld. čaka v dobrih pogojih. Spalnice nesejo toliko, da se lahko najemnika plačije samo z dobitkom od istih. (216) 5—4

Več pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Otroče vozilke za ležati in
sedeti, kakor drugo, pleteno
blago, kosarice, različne kov-
čage in torbice

priporoča po nizkih cenah
Peter Kostič v Celju.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščina, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalk za vodnjake in kletarstvo.

Pozor gg. kovačii! V večjo udobnost svojih cenj. odjemalcev omislil sem si stroj za osločenje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamčii!